

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA XUẤT BẢN – PHÁT HÀNH

**THỊ TRƯỜNG SÁCH THAM KHẢO DÀNH
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TRÊN ĐỊA BÀN THỦ ĐÔ HÀ NỘI HIỆN NAY**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn : TS. Đỗ Thị Quyên

Sinh viên thực hiện : Trần Thị Ly

Lớp : PH 28B

Hà Nội - 2013

MỤC LỤC

MỤC LỤC.....	1
LỜI MỞ ĐẦU.....	5
1. Lý do chọn đề tài:.....	5
2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu đề tài:.....	6
3. Lịch sử nghiên cứu:.....	6
4. Mục đích nghiên cứu:.....	6
5. Nhiệm vụ nghiên cứu:.....	6
6. Phương pháp nghiên cứu đề tài:.....	7
7. Bố cục khóa luận:.....	7
CHƯƠNG 1. NHẬN THỨC CHUNG VỀ SÁCH THAM KHẢO VÀ THỊ TRƯỜNG SÁCH THAM KHẢO.....	8
1.1. Tổng quan về sách tham khảo.....	8
1.1.1. Khái niệm sách tham khảo.....	8
1.1.2. Đặc điểm của mặt hàng sách tham khảo.....	10
1.1.2.1. Sách tham khảo là mặt hàng kinh doanh đặc thù.....	10
1.1.2.2. Tính đa dạng và tăng nhanh về số lượng, chủng loại.....	11
1.1.2.3. Tính cập nhật thông tin khoa học.....	11
1.1.2.4. Tính chuyên sâu và liên ngành.....	12
1.1.2.5. Tính lý thuyết và thực hành.....	13
1.1.3. Phân loại sách tham khảo.....	14
1.1.4. Vai trò của mặt hàng sách tham khảo.....	18
1.1.4.1. Sách tham khảo cung cấp những kiến thức bổ trợ cho sách giáo khoa, giáo trình các môn học.....	18
1.1.4.2. Sách tham khảo có khả năng liên thông mở rộng và hệ thống hóa kiến thức.....	18
1.2. Nhận thức chung về thị trường sách tham khảo.....	19
1.2.1. Khái niệm thị trường sách tham khảo.....	19
1.2.2. Đặc trưng của thị trường sách tham khảo.....	21
1.2.2.1. Về đối tượng sử dụng:.....	21

1.2.2.2. Về lực lượng cung cấp:	22
1.2.2.3. Về tính thời vụ.....	25
1.3. Ý nghĩa của thị trường sách tham khảo.....	24
1.3.1. Ý nghĩa chính trị - xã hội.....	24
1.3.1.1. Góp phần thỏa mãn tốt nhất nhu cầu học tập, nghiên cứu, giảng dạy của học sinh và giáo viên.	25
1.3.1.2. Góp phần nâng cao chất lượng dạy và học.....	26
1.3.2. Ý nghĩa đối với doanh nghiệp kinh doanh Xuất bản phẩm.	28
1.3.2.1. Về hiệu quả kinh tế.	28
1.3.2.2. Về mở rộng quan hệ hợp tác trong sản xuất – kinh doanh.	30
1.3.2.3. Về tái sản xuất các mặt hàng sách tham khảo.	30
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG THỊ TRƯỜNG SÁCH THAM KHẢO DÀNH CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN THỦ ĐÔ HÀ NỘI HIỆN NAY.....	32
2.1. Đặc điểm học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Thủ đô Hà Nội hiện nay.....	32
2.2. Vài nét về sự phát triển của thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông ở Thủ đô Hà Nội.	35
2.3. Thực trạng thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Thủ đô Hà Nội hiện nay.....	37
2.3.1. Nhu cầu sách tham khảo.....	37
2.3.1.1. Nhu cầu về sách tham khảo lớn nhưng không đồng đều.	38
2.3.1.2. Nhu cầu về sách tham khảo chưa mang tính chọn lọc cao.....	42
2.3.2. Lực lượng cung mặt hàng sách tham khảo.....	43
2.3.2.1. Các nhà xuất bản.....	43
2.3.2.2. Các doanh nghiệp Phát hành sách Nhà nước.....	48
2.3.2.3. Các doanh nghiệp Phát hành sách tư nhân.....	55
2.3.3. Mặt hàng sách tham khảo.	59
2.3.3.1. Hình thức, mẫu mã sách tham khảo.....	59
2.3.3.2. Nội dung sách tham khảo.	59

2.3.3.3. <i>Giá cả sách tham khảo</i>	60
2.3.4. <i>Vài nét về vấn đề quản lý thị trường sách tham khảo hiện nay</i> ... 63	
2.4. Nhận xét, đánh giá về thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông tại Hà Nội hiện nay	67
2.4.1. <i>Ưu điểm</i>	68
2.4.2. <i>Nhược điểm</i>	69
CHƯƠNG 3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM PHÁT TRIỂN THỊ TRƯỜNG SÁCH THAM KHẢO DÀNH CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TRÊN ĐỊA BÀN THỦ ĐÔ HÀ NỘI HIỆN NAY	73
3.1. Định hướng của Nhà nước về Giáo dục – Đào tạo đối với bậc Trung học phổ thông trong thời gian tới	73
3.2. Một số giải pháp nhằm phát triển thị trường sách tham khảo	76
3.2.1. <i>Về phía Nhà nước</i>	77
3.2.1.1. <i>Hoàn thiện quy định pháp luật</i>	77
3.2.1.2. <i>Tăng cường công tác quản lý thị trường sách tham khảo</i>	81
3.2.2. <i>Về phía các lực lượng xuất bản – in – phát hành</i>	85
3.2.2.1. <i>Giải pháp đối với các lực lượng xuất bản</i>	85
3.2.2.2. <i>Giải pháp đối với các cơ sở in</i>	88
3.2.2.3. <i>Giải pháp đối với các lực lượng phát hành</i>	88
3.2.3. <i>Về phía đối tượng sử dụng</i>	94
KẾT LUẬN	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	98
PHỤ LỤC	99

LỜI MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài:

Tri thức là nền tảng cho mọi sự phát triển. Nhất là trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước hiện nay, tri thức trở thành vốn quý và là nguồn lực hàng đầu tạo sự tăng trưởng cao cho không chỉ nền kinh tế và còn tất cả các mặt khác của đời sống văn hóa xã hội. Tính bức thiết đặt ra là ngoài hệ thống Giáo dục – Đào tạo có chất lượng để người dân được nâng cao năng lực sáng tạo, chia sẻ và sử dụng tri thức, cần có những phương tiện hỗ trợ đặc thù khác, để quá trình lĩnh hội tri thức diễn ra một cách thuận tiện và đầy đủ hơn.

Cùng với bộ sách giáo khoa thống nhất trong cả nước, sách tham khảo cũng góp phần không nhỏ trong việc nâng cao dân trí, cải tiến chất lượng dạy và học, góp phần hoàn thiện hơn năng lực làm việc của người lao động. Trong nền kinh tế tri thức và quá trình hội nhập kinh tế toàn cầu, nhu cầu hoàn thiện kiến thức của con người ngày càng cao thì nhu cầu sử dụng sách tham khảo càng trở nên phổ biến. Đặc biệt với các em học sinh Trung học phổ thông – bước chuyển quan trọng trong hệ thống Giáo dục nước nhà, thì việc sử dụng sách tham khảo đã trở thành tất yếu và bức thiết.

Thủ đô Hà Nội – trung tâm chính trị - kinh tế - văn hóa xã hội của cả nước từ lâu đã là một đô thị sầm uất, với thị trường mở đa dạng và phức tạp về tất cả hàng hóa nói chung và sách nói riêng, trong đó có sách tham khảo. Tuy nhiên, dưới những tác động của quy luật kinh tế thị trường hết sức khắt khe, sách tham khảo cũng có những diễn biến hết sức phức tạp, với đầy đủ những ưu điểm cần phát huy và những nhược điểm cần phải khắc phục hoặc loại bỏ.

Nhận thấy tính cấp thiết của vấn đề này, em đã chọn “ Thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Thủ đô Hà Nội hiện nay” làm đề tài khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu đề tài:

- Đối tượng nghiên cứu: Thị trường sách tham khảo.
- Phạm vi nghiên cứu: Thị trường sách tham khảo là một phạm trù rộng với nhiều vấn đề phức tạp. Nhằm tăng tính thuyết phục và khai thác chiều sâu cho khóa luận, bài viết chỉ nghiên cứu thị trường sách tham khảo dành riêng cho đối tượng là học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Hà Nội trong khoảng thời gian 2010-2012.

3. Lịch sử nghiên cứu:

Đề tài thị trường sách tham khảo không phải đề tài mới. Xét về phạm vi cơ sở cũng đã có những bài nghiên cứu liên quan. Tuy nhiên, đề tài “Thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Thủ đô Hà Nội hiện nay” của em được thu hẹp về phạm vi nghiên cứu, để đảm bảo tính chuyên sâu, dưới góc nhìn của một Sinh Viên khoa Xuất Bản – Phát hành trường Đại Học Văn hóa Hà Nội.

4. Mục đích nghiên cứu:

Tìm hiểu thực trạng thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Thủ đô Hà Nội hiện nay nhằm đưa ra những đánh giá khách quan để từ đó đề xuất một số giải pháp giúp thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Thủ đô Hà Nội có thể phát triển một cách ổn định.

5. Nhiệm vụ nghiên cứu:

Cung cấp kiến thức tổng quan về sách tham khảo và thị trường sách tham khảo, đưa ra cái nhìn khái quát về thực trạng sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Hà Nội hiện nay, từ đó đề xuất những giải pháp mang tính khả thi để thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Hà Nội hiện nay phát triển một cách ổn định.

6. Phương pháp nghiên cứu đề tài:

Bài khóa luận có sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau:

- Phương pháp duy vật biện chứng của Mac – Lenin.
- Phương pháp thống kê.
- Phương pháp phân tích, tổng hợp.
- Phương pháp điều tra xã hội học.
- Phương pháp so sánh.

7. Bố cục khóa luận:

Phần nội dung chính của khóa luận được chia làm 3 phần:

- Chương 1: Nhận thức chung về sách tham khảo và thị trường sách tham khảo.
- Chương 2: Thực trạng thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Thủ đô Hà Nội hiện nay.
- Chương 3: Một số giải pháp nhằm phát triển thị trường sách tham khảo dành cho học sinh Trung học phổ thông trên địa bàn Thủ đô Hà Nội hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Giáo trình đại cương kinh doanh Xuất bản phẩm – PGS.TS Phạm Thị Thanh Tâm.
2. Kinh tế tư nhân và quản lý Nhà nước đối với nền kinh tế tư nhân ở nước ta – GS Hồ Văn Vĩnh – Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia.
3. Tập bài giảng môn Lịch sử phát hành – Ts. Đỗ Thị Quyên – Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
4. Tập bài giảng môn Tiêu thụ xuất bản phẩm – TS. Đỗ Thị Quyên – Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
5. Tập bài giảng môn Mặt hàng sách giáo dục – Th.s Phùng Quốc Hiếu – Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
6. Tập bài giảng môn Kinh tế vĩ mô – ThS Phạm Văn Phê – Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
7. Tập bài giảng các môn chuyên ngành Phát hành Xuất bản phẩm – Tập thể giảng viên khoa Phát hành Xuất bản phẩm – Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.
8. Tạp chí sách và đời sống 3,4,5/2008.
9. Trang web chính thức của Sở giáo dục – Đào tạo Hà Nội:
<http://hanoi.edu.vn/>